කිංඡඥ ජාතකය

සඬම් රාජයන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයෙහි වැඩ වාසය කරන සේක් උපාසක වරුන්ගේ පෙහෙවස් රැ කීමක් අරහයා මේ ජාතකය වදාළ සේක.

නිධාන කථාව:- දිනක් බුදුරජාණන් වහන්සේ බණ අසනු පිණිස දම් සභා මණ්ඩපයට පැමිණ පෙහෙවස් රැකී උපාසකවරුන් අමතා පින්වත්නී, තෙපි පෙහෙවස්රැකීමේ විපාකයෙන් බොහෝ යසස් ලද්දාහු වේදැයි වදාරා මේ ජාතකය ගෙනහැර දක්වා වදාළ සේක.

ආරාධනය:- උපාසකවරු

ජාතක කථාව:- යටගිය දවස බරණැස් නුවර දසරාජ ධර්මයෙන් රාජාාය කළ බුහ්මදත්ත නම් රජ කෙනෙකුන්ට අලල්ස් කන සුළුවූ අධර්මිෂ්ට අධිකරණ නායකයෙක් වූයේය. එක් පොහෝ දිනයෙක්හි රජතෙම ඇමති ආදීන් කැඳවා පින්වත්නි, උපෝසථ ශිලය සමාදන් වුයේ දැයි විචාළේය. එදින අධිකරණ නායකයා පෙහෙවස් සමාදන්ව නොව අල්ලස් ගෙන නඩුවිසදා අයුක්ති කොට රාජ සේවයට ආයේය. ඔහු අතිනුත් පෙහෙවස් සමාදන් වුයේදැයි විචාළේ එසේයි පෙහෙවස් සමාදන් වීමියි කියා මාලිගයෙන් බටුයේය. ඔහු සිල්සමාදන් නොවූ නියාව දත් එක් ඇමතියෙක් ඇයි? ආචාරණි බොරු කීයේ ඇයි දැයි තින්දු කළේය. එවිට අධිකරණ ඇමති මම උදෑසන බත් අනුභව කොට ගියෙමි. දැන් ගෙට ගොස් මුව සෝදා සිල් සමාදන් වන පමණක් වේදැයි කියා ගෙට ගොස් අඩපෝයක්සිල්සමාදන්වීය පෙහෙවස් රැකි ස්තුියකට අඩ කැනක්දින බමුණා කළපින් මෙපමණක්ම වූයේය. ඔහු කල් යාමෙන් කළුරිය කොට හිමාල වනයෙහි කොසිනික නම් ගංගා පුදේශයෙහි එක් වනයක රන් විමනෙක්හි ශුි යහන් මතුයෙහි නින්දා පිබිදියාක් මෙන් ගොස් උපන්නේය. දොළොස් දහසක් දෙවගනක් විසින් පිරිවරන ලදුව භාගයෙහි රාතීු අපමණ වූ දිවා සම්පත් විදින්නේය. විමන් ජුන භාවය හේතු කොට ගෙණ අරණු නැගී කල්හි දිවා අාත්ම භාවය අතුරුදහන් වී සියළු ශරි්රයම ගිණිගෙන දිලිසෙමින් සුපිපිමලින් ගැවසි ගත් කැල රැකක් වන්නේය. ඔහුගේ අත් දෙකෙහිම එක එක ඇඟිලි වන්නේය. එහි මහත් උදළු පමණ නිය ඇත්තේය. ඒ නියෙන් තමාගේ පිට මස්පලා උපුටා කමින් මහත් වේදනාවෙන් පීඩිත වූයේ බැගෑපත් හඬින් හඬමින් දිවා භාගයෙහි ජුෙත දුක් විදින්නේය. හිරු අස්තයට ගිය කල්හි ඒ ජුන ශරිරය පහළ වී දිව සැප විදින්නේය. පූර්ව ඡන්මයෙහි පෙහෙවස් රකින ස්තියකට දුන්නාවූ අඹ කැනෙහි අනු හසින් තුන් යොදුන් වූ පමණ වූ අඹ උයනක් ලද්දේය. අල්ලස් ගෙන අධර්මයෙන් නඩු විසඳු පාපයෙන් තමාගේ පිට මස් තමාම උපුටා කමින් දිවා භාගයෙහි මහත් වූ දුක් විදින්නේය. අඩ පොහෝ සිල් රැකි අනුහසින් රාතියෙහි සොළොස් දහසක් දෙවඟනුන් පිරිවරා ජීති වන්නාහ. එසමයෙහි බරණැස් රාජ කාමයෙහි ආදීනව දැක සෘෂි පුවෘජාාවෙන් පැවිදිව ඒ විමාන ජේතයා වසන කොසිනික ගංගාව අසල පන්සලක් කොට ගෙන දවස් හරනේය. දිනක් තාපසයන් ජලස්තානය කරන ගංතෙරට කලයක් හා සමාන අඹ ගෙඩියක් ලැබී එය ගෙන ගොස් වෙන අහරයක් නොසොයා දින කීපයක්ම එයින් ම රැකුනේය. ඒ නිමාගිය කල්හි වෙන ඵලයක් කෑ නුහුණුයේ අඹරස තෘෂ්ණාවෙහිද බැඳි එම අඹම අනුභව කරමියි ලෝභයෙන් ගංතෙරට ගොස් උන්නේය. මෙසේ නි්රාහාරව සය දවසක්ම ඉක්මි ගියේය. සත්වෙනි දවසෙහි මෙය දූටු ගංතෙරට අධිගෘහිත දෙව්දුව මේ සිල්වත් තාපසයන්ට අඹ ඵලයක් ම දී යුක්ති නොවන්නේය. මොහු එය නොලද්දේ වීනම් මෙතැන්හිම මිය යන්නෙයයි සිතා පැමිණ අහසෙහි සිට තාපසයෙනි, කුමක් පතා මෙහි පසුවන්නෙහිදැයි විචාළීය. තාපසයන් වහන්සේ තම අභිපාය දෙව්දුවට දන්වා තී කවුදැයි විචාලේය. මම මේ ගංගාවට අධිගෘහිත දෙව්දුවයි පවසා තාපසයන් අමතා තාපසයෙනි, රජ සැප හැර තවුස් වෙස් ගත් තොප මේ සුළු රසයක් කෙරෙහිම ලෝභ කිරීම යෝගා නොවන්නේය. ඒ රස තෘෂ්ණාවෙන් වලකු මැනවි. මෙයින් තොපගේ නුවණැති භාවයක් නොපෙනේ. තපසුන්ට නුසුදුසුව මේ රස බන්ධනය දිවා බුහ්මයෝ තොප නොකීවත් තමන්ගේ ආනු භාවයෙන් දන්නාහ. කිසි කලෙකත් රහසින් පවක් නොකළ තාපසයන් පසුතැවිලි දක්වා කීයේය. දෙව්දුවගේ බස් ඇසු තාපසයෝ කියන්නාහු උතුම් ගුණ ඇති මා කෙරෙහි නින්දා වචනායන් අපහාස කරන තෙපි පාපයට හිමිකාරියක් වන්නීය. ඉදින් මම තොප අධිගෘහිත ගංතෙරෙහි නැසුනොත් මෙසේ තුපස් වී කෙතෙකුන් නිරාහාරව මිය යද්දී බලා හුනැයි තොපට අයස් පැමිණිමෙනුත් පුාණයක් නොරැ කීමෙන් වන පාපයෙනුත් වලකිනු මැනවයි කීයේය. එබස් ඇසු දේවතා දුව හොඳයි තොපට කැමති තාක් රස අඹ දෙමියි පිය පූතුයන් වඩා ගන්නා මවක් මෙන් ඔසවාගෙන අහසින් ගොස් තුන් යොදුනක් පමණ වූ එම අඹ උයනෙහි තාපසයන් සිටුවා අඹ වනය වර්ණනා කොට අඹ කැමති පමණ අනුභව කොට තෘෂ්ණාව නිවා ගතමැනවයි කියා දෙව්දුව තමා වසන විමානයට ගියාය. ඒ තාපසයෝද තෘෂ්ණාව පුරා අඹ අනුභව කොට වෙනෙහි ඇවිදිනා කල්හි දවල් දුක විදින විමාන ජුෙකයා දැක භයින් කිසිවක් කියාගත නුහුණුයේ

රාතිය දිවා සම්පත් විඳිනවා දැක එහි ගොස් ඊට හේතුව විචාරා එම තාපසයන් වහන්සේ පෙර බරණැස් රජව සිටියදී අධිකරණ ඇමති ව කරන කුසල් අකුසල් දෙකට ලැබී ඇති සැප විපාකය පෙන්වා තමා විදිනා දුකෙහි හයානක කම පෙන්වා තාපසයන් වහන්සේ පුවෘජාාවට ආ තැන් පටන් අඹ උයනට ආතෙක් සියඑ විස්තර තාපසයන් අතින් අසා දැක කිමෙක්ද තාපසයෙනි, මෙහිම රඳනු කැමති සේක් දැයි විචාළේය. එබස් ඇසු තාපසයෝ මෙතැන්හි වසනු නොකැමැත්තෙමි. පෙර මා සිටින පන්සලට යනු කැමැත්තෙමියි කීයේය. එකල්හි විමාන පේත තෙම හොඳයි ස්වාමිනි වැඩිය මැනවයි මමත් දිවි පමණින් අඹ දෙමියි තමාගේ ආනුභාවයෙන් පන්සලට ගෙනවුත් තබා ගොස් දින පතා අඹ ගෙනවුත් පිළිගන්වන්නේය. තාපසයෝ නොබෝ දිනකින් ධාාන වඩා සමාපත්ති උපදවා මිය ගොස් බඹලොව උපන්නාහ.

එසමයෙහි දෙව් දූ නම් උපුල්වන් මෙහෙණින් වහන්සේය තාපසයෝ නම් බුදු රජාණන් වහන්සේය.